

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-75/12-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, České Budějovice, Štítného 3
Sídlo:	Štítného 3, 370 01 České Budějovice
IČ:	60075856
Identifikátor:	600022242
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Boženou Coufalovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Jihočeský kraj, U zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice
Místo inspekční činnosti:	Štítného 3, 370 01 České Budějovice
Termín inspekční činnosti:	24. – 26. leden 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost bude zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, České Budějovice, Štítného 3 (dále jen škola) vykonává činnost mateřské školy (dále jen MŠ), základní školy (dále jen ZŠ), praktické školy (dále jen PrŠ), školní družiny (dále jen ŠD), školního klubu (dále jen ŠK) a speciálně pedagogického centra (dále jen SPC). Škola realizuje svoji činnost v hlavní budově, která je umístěna v centru města v ulici Štítného 3 a na dvou odloučených pracovištích. V hlavní budově jsou prostory pro činnost ZŠ, ŠD, ŠK, PrŠ a kanceláře pro vedení školy. V odloučeném pracovišti v Husově ulici 9 je umístěná jedna třída ZŠ pro

žáky s poruchou autistického spektra, 2 přípravné třídy ZŠ (Želvičky, Sluňátka) a prostory pro činnost ŠD a SPC. V odloučeném pracovišti v ulici B. Němcové 54 je realizována činnost MŠ a ZŠ při zdravotnickém zařízení a činnost ŠD.

V tomto školním roce jsou vyučovány tyto obory vzdělávání: ZŠ 79-01-C/01, 79-01B/001 pomocná škola (dále jen PŠ) a 79-01B/01 základní škola speciální (dále jen ZŠS), 78-62-C/02 praktická škola dvouletá (dále jen PrŠ).

Školu navštěvuje celkem 170 dětí a žáků. ZŠ 85 žáků v devíti třídách, ZŠS 20 žáků ve třech třídách, přípravný stupeň ZŠ 14 dětí ve 2 třídách, MŠ při zdravotnickém zařízení 12 dětí v jedné třídě, ZŠ při zdravotnickém zařízení 27 žáků ve dvou třídách, PrŠ dvouletou 15 žáků ve dvou třídách (1 cizinec). ŠD navštěvuje 46 žáků ve 4 odděleních (z toho ŠD při zdravotnickém zařízení 14 žáků v 1 oddělení). Celková kapacita školy je využita na 57 %, kapacita ZŠS na 67 %. Stravování dětí a žáků je zajištěno ve školní jídelně při ZŠ, Kubatova 1 a dále ve školní jídelně základní školy, Rudolfovská 23.

Vzdělávání v ZŠS probíhá v 1., 2., 7. a 8. ročníku podle vlastního Školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP), v ostatních ročnících podle vzdělávacího programu Pomocná škola č. j. 24035/97-22 nebo Rehabilitačního programu pomocné školy č. j. 15988/2003-24.

V posledních 3 – 4 letech byly v budově ve Štítného ulici provedeny poměrně rozsáhlé stavební úpravy (sociální zařízení u tělocvičny, výměna oken v tělocvičně, nová výměňková stanice, instalace nového otopného systému). V Husově ulici bylo provedeno osekání vlhkého zdiva a nanesena asanační omítka, ve 2. patře byla realizována výměna oken. ZŠ a MŠ při zdravotnickém zařízení v ulici B. Němcové získala v dětském pavilonu pro výuku a zájmovou činnost.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o vzdělávací nabídce i o postupu při přijímání ke vzdělávání. Žáky přijímá v souladu s platnými předpisy a zařazuje je do odpovídajících vzdělávacích programů. Škola nabízí a zabezpečuje komplexní vzdělávací nabídku i některé speciální služby pro žáky s mentálním postižením prostřednictvím několika vzdělávacích programů, podpořenou vhodnými kompenzačními, reedukačními a rehabilitačními pomůckami a prostřednictvím kvalifikovaných pedagogů. Využívá v praxi osvědčená podpůrná opatření, hlavně kompenzační a rehabilitační pomůcky, ale i prezentační a audiovizuální techniku, počítače, nebo programy z výtvarné a pracovní oblasti. Škola podporuje tzv. metodu dobrého startu, jako speciálně pedagogickou metodu, která aktivně sleduje rozvoj psychomotoriky svých žáků ve všech aspektech a snaží se jí dát do součinnosti se sférou emocionálně motivační a sociální, nebo strukturované vyučování s maximální vizualizací.

Žáci s těžkým mentálním postižením nebo s poruchou autistického spektra jsou vyučováni podle individuálních vzdělávacích plánů (dále jen IVP). K těmto plánům jsou pro jednotlivé žáky aktuálně vytvářeny učební pomůcky a materiály. Jejich vzdělávání je zajišťováno speciálním pedagogem a pedagogickým asistentem. Žáci běžně pracují s hlinou, textílem, papírem a využívají různé další výtvarné techniky. Škola rovněž pravidelně navštěvuje plavecký bazén a využívá keramickou dílnu.

Učitelé se se svými žáky podle potřeby dorozumívají prostřednictvím alternativních nebo speciálních komunikativních metod, škola nabízí individuální logopedickou péči. Potřebný pohyb v místnosti nebo v běžném životě nebo manipulaci s běžnými předměty si žáci rozvíjejí pomocí rehabilitačních nebo kondičních cvičení. Minimální preventivní program je obsahově zaměřen na osobní bezpečí při cestě do školy a ze školy, ohleduplnost a slušné chování, komunikaci s dospělými, ale i na omezování případného rizikového chování,

hlavně zvládání agrese. Jeho součástí je i vedení žáků k osobní hygieně a k vzájemné pomoci a toleranci.

ŠVP ZŠS je v souladu s příslušným Rámcovým vzdělávacím programem (dále jen RVP). Povinná vzdělávací nabídka školy je doplněna aktuálními zájmovými činnostmi, které rozšiřují kompetence žáků v sociální gramotnosti a celkově vedou ke zdravému životnímu stylu, a které škola využívá při účasti na kulturních a sportovních soutěžích. Disponibilní hodiny využívá škola na I. stupni k rozšíření pracovní, hudební a tělesné výchovy, na II. Stupni v předmětech speciálně pedagogické péče, např. k rozvoji alternativní komunikace, zrková cvičení, vždy podle individuální potřeby žáků. Škola nemá bezbariérový přístup.

Organizace výuky v hospitovaných hodinách vycházela z jednotlivých postižení žáků a případně i z jejich potřeb deklarovaných v IVP. Žáci, vzhledem ke svému postižení pracovali ve skupině, ale hlavně prostřednictvím individualizované výuky. Vyučující se snažili v plné míře uplatňovat speciálně pedagogické metody, hlavně kompenzační a rehabilitační. Průběžné výsledky žáků jsou hodnoceny prostřednictvím slovního hodnocení, na vysvědčení prostřednictvím širšího slovní hodnocení, v němž jsou shrnuty jejich dosavadní získané kompetence. Škola pravidelně sleduje a vyhodnocuje prospěchový vývoj jednotlivých žáků a v případě potřeby přijímá adekvátní opatření. Rozvoj jednotlivých gramotností prohlubovala důsledná snaha o uplatňování individuálního a diferenciovaného přístupu k žákům s ohledem na typ a hloubku postižení. Výuka probíhala v blocích, byly při ní využívány audiovizuální, prezentační a ICT prostředky, žáci se orientovali v prostoru a doplňovali manipulaci slovním projevem. Efektivnost výuky zaměřené zejména na běžné denní činnosti a na manipulaci s běžnými nástroji podporovalo i vhodné propojování mezipředmětových vztahů. Pozitivní klima ve třídě vhodně ovlivňoval velmi pěkný vztah vyučující k jednotlivým žákům.

Pro zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků při výuce i všech pořádaných činnostech škola zajišťuje bezpečné prostředí. Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví žáků je ošetřena ve školním řádu i dalších vnitřních dokumentech, se kterými jsou zaměstnanci, žáci i rodiče seznámeni.

Spolupráce s rodiči je založena především na každodenním vzájemném informování při přejímání žáků, hlavně o jejich aktuálním stavu, a na zprávách pro rodiče žáků v žákovských knížkách a na webových stránkách školy, kde jsou umístěny i základní formuláře a dokumenty školy. Na chodbě školy byl instalován elektronický informační kanál se zaměřením na prevenci rizikového chování, první pomoc, bezpečnost a zdravou výživu. Tyto informace jsou určeny žákům, rodičům, zaměstnancům školy a všem, kteří školu navštíví. Škola rovněž pravidelně organizuje třídní schůzky a nabízí rodičům možnost individuálních konzultací s vyučujícími, výchovným poradcem či s pracovníky SPC. Spolupráce s rodiči je na velmi dobré úrovni.

Škola rovněž snaží pomáhat svým absolventům buď se zařazováním do běžného života, nebo se snaží zabezpečit možnost pokračovat v praktické škole dvouleté, v denním stacionáři, popř. se absolventy snaží umístit do chráněných dílen. Tyto možnosti však mohou využít jen někteří absolventi a tak se stává, že žáci s těžkým a hlubokým postižením zůstávají v rodině.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitelka školy byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení a splňuje požadavky pro výkon funkce. V koncepci a plánech školy jsou začleněny úkoly pro

vzdělávání žáků ZŠS, pedagogická rada projednává otázky týkající se vzdělávání a stejně jako předmětové komise a metodická sdružení projednávají dílčí organizační a odborné záležitosti těchto žáků. Komunikační a vnitřní informační systém má jasná pravidla (pracovní porady, pedagogické rady, funkční informační systém, plán práce, činnost metodických orgánů, osobní informovanost, vnitřní směrnice). Dokumentace školy je účelně a přehledně vedena. Zápisy o probíraném učivu v třídních knihách jsou průkazné, zachycují probíraná témata. Škola využívá elektronické vedení školní matriky. Strategie řízení školy pro vzdělávání žáků ZŠS je jasná, srozumitelná, stanovuje priority, které vedou ke zkvalitnění průběhu a výsledků vzdělávání.

Dle aktuální situace škola zabezpečuje a popř. zprostředkovává poradenské služby prostřednictvím školního poradenského pracoviště nebo SPC. Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP) s ohledem na zájmy, potřeby a možnosti školy, zejména v oblasti speciální pedagogiky, specializované péče, využívání podpůrných opatření a v oblasti environmentálního vzdělávání a osvěty (dále jen EVVO). Pedagogická rada se zabývá individuálními problémy žáků, účinností používaných speciálních metod práce a sjednocuje se na dalších postupech vedoucích k rozvíjení osobnosti žáků.

Škola má přiměřené materiální i personální podmínky pro podporu vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP). Třídy jsou vybaveny vhodným a účelným žakovským nábytkem. Žáci mohou při výuce využívat odborné učebny (ručních prací, výpočetní techniky, 2 relaxační místnosti, dílny, školní kuchyňku, učebnu hudební výchovy, tělocvičnu, učebnu s interaktivní tabulí, posilovnu, 2 učebny přírodovědných předmětů). V rámci spolupráce s Domem dětí a mládeže mohou žáci navštěvovat keramickou dílnu. Ve třídách ZŠS vyučují kvalifikovaní učitelé a asistenti pedagoga. Žáci jsou vyučováni ve 3 třídách, které prostorově a vybavením odpovídají počtu žáků. Je zde k dispozici prostor pro individuální činnosti, ale málo prostoru pro relaxaci žáků. Proto jsou pro relaxaci žáků využívány 2 učebny, které jsou k tomuto účelu postupně vybavovány. Vybavení audiovizuálními, ICT pomůckami, rehabilitačními a reedukačními pomůckami odpovídá počtu žáků. Některé pomůcky pro práci se žáky si vyrábějí učitelky a asistentky svépomocí. Interiér školy je vyzdoben žakovskými pracemi. Ve všech prostorách školy je čisto.

Škola v oblasti péče o žáky se SVP úzce spolupracuje s klinickými psychology, pedagogicko-psychologickými poradnami, speciálně pedagogickými centry pro jednotlivé druhy postižení, s kontaktním krizovým centrem, s Centrem podpory inkluzivního vzdělávání v českých Budějovicích, poradnou EVA, Diecézní charitou a SVP Homole.

Rada školy plní svou funkci a projednává zásadní dokumenty předložené školou. Škola se svými mimoškolními aktivitami a některými projektovými dny prezentuje na veřejnosti. Vzájemná součinnost školy, rodičů, partnerských institucí a organizací (zřizovatel, ostatní školy ve městě, Městská policie, Policie ČR, JU České Budějovice, Úřad práce, občanská sdružení, Odbor soc. věcí a oddělení soc. prevence a sociálně právní ochrany Magistrátu města české Budějovice, VOŠ Prachatice, školská poradenská zařízení, DDM České Budějovice), napomáhá dosáhnout stanovených cílů výchovně vzdělávacího procesu a zkvalitňovat vzdělávání žáků.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení školního vzdělávacího programu byly hodnoceny za poslední tříleté období, to znamená účetně uzavřené roky 2009 až 2011. Financování výdajů na vzdělávání a provoz školy bylo vícezdrojové. Rozhodujícím zdrojem byly dotace ze státního rozpočtu včetně finančních prostředků přidělených škole z MŠMT v rámci národních rozvojových programů, a to především na posílení mzdových prostředků. Kromě těchto prostředků ze státního rozpočtu byly škole přiděleny ještě další dotace na vyhlášené rozvojové programy, a to např. na vybavení pomůckami

kompenzačního a rehabilitačního charakteru pro žáky se zdravotním postižením, školní vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání, zabezpečení sportovních soutěží a na podporu EVVO. Dalším poskytovatelem dotací na realizaci projektů bylo statutární město České Budějovice. Na realizaci akcí pořádaných školou (např. setkání s autistickým chlapcem, „Zelená škola Jihočeského kraje“ apod.) přispěli svými finančními dary a příspěvky sponzoři a Jihočeský kraj. Druhým nejvýznamnějším zdrojem příjmů byl příspěvek od zřizovatele na krytí provozních nákladů školy. Škola k financování svých výdajů použila i své příjmy z úroků bankovního účtu, pronájmu tělocvičny a nebytových prostor. V rámci projektu „Zlepšení vybavenosti ICT na středních a speciálních Jihočeského kraje“ byly zřizovatelem bezúplatně převedeny dva sety interaktivní tabule. V roce 2011 se v rámci OPVK škole podařilo získat finanční prostředky z „EU peníze školám“ na projekt „Učíme se rádi“, které škola využila na pořízení učebnic, učebních pomůcek, výukových programů, notebooků, počítačů, úhradu účasti na seminářích. Na investiční akci vybudování sociálního zařízení obdržela škola z Fondu rozvoje školství investiční dotaci, kterou dofinancovala z vlastních investičních prostředků. Ve sledovaném období výše přidělených finančních prostředků státního rozpočtu umožnila pořízení učebnic a učebních pomůcek na standardní úrovni. Realizované DVPP bylo v uplynulých třech letech též financováno z prostředků státního rozpočtu a preferováno především vzdělávání korespondující s hlavní činností školy, např. v oblasti výuky jazyků, vývojové diagnostiky, bazální stimulace, ŠVP atd. Škola v hodnocených letech hospodařila v hlavní činnosti s kladným hospodářským výsledkem, doplňkovou činností neprovozovala. Finanční prostředky poskytnuté právnické osobě ze státního rozpočtu v letech 2009 až 2011 pokryly její základní potřeby, byly efektivně a účelně využívány k rozvoji osobnosti žáků a k realizaci školního vzdělávacího programu.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávání žáků ZŠS odpovídá zápisu v rejstříku škol a školských zařízení. Škola poskytuje vzdělávání a podporuje všestranný rozvoj osobnosti žáků v souladu s ŠVP a se zásadami a cíli školského zákona.

Úroveň řízení pedagogického procesu, organizace provozu školy, vedení a motivování pracovníků odpovídá typu školy a vyhovuje jejím aktuálním potřebám a umožňuje realizovat stanovené strategické záměry jejího rozvoje. Uplatňovaný způsob řízení umožňuje efektivní vzdělávání žáků se středním a těžkým mentálním postižením.

Organizace vzdělávání vede k získání požadovaných kompetencí dětí a žáků dle školních vzdělávacích programů a umožňuje realizovat obsah vzdělávání. Formy a metody práce deklarované v ŠVP jsou naplňovány. Způsob výuky, který je ve třídách zajištěn většinou kvalifikovanými pedagogy a asistenty pedagoga, poskytoval dostatečný prostor pro rozvíjení funkční gramotnosti žáků a vedl k dosahování požadovaných klíčových kompetencí s ohledem na typ a druh jejich postižení.

Škola je pro vzdělávání žáků ZŠS dobře personálně i materiálně vybavená a zajišťuje pro žáky bezpečné prostředí.

Škola sleduje efektivitu a úspěšnost svých systémů v oblasti bezpečnosti, prevence rizikového chování a školní neúspěšnosti.

Činnost školního poradenského pracoviště a partnerství s poradenskými centry a dalšími partnery, jsou cílevědomé a prospěšné pro rozvoj žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Výsledky vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni zejména v sociální oblasti a v pracovních a komunikativních činnostech. Škola sleduje a hodnotí úspěšnost svých žáků, pomáhá jim aktivně při integraci do běžné společnosti. Zajišťuje informování rodičů o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků.

Dílčím příkladem dobré praxe je partnerská spolupráce školy s dalšími organizacemi a institucemi ve městě a aktivita při zajišťování dalších finančních prostředků, které pomáhají zkvalitňovat vzdělávání žáků.

Všechny dostupné finanční zdroje škola účelně využívá k zabezpečení realizace svých vzdělávacích programů.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Jihočeský inspektorát České školní inspekce, Dukelská 23, 370 21 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Jihočeského inspektorátu (csic@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Českých Budějovicích dne 9. 3. 2012

(razítko)

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor v. r.

Mgr. Antonín Dvořák, školní inspektor v. r.

Bc. Milena Doležalová, kontrolní pracovnice v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Českých Budějovicích dne 29. 3. 2012

(razítko)

Mgr. Božena Coufalová, ředitelka školy v. r.